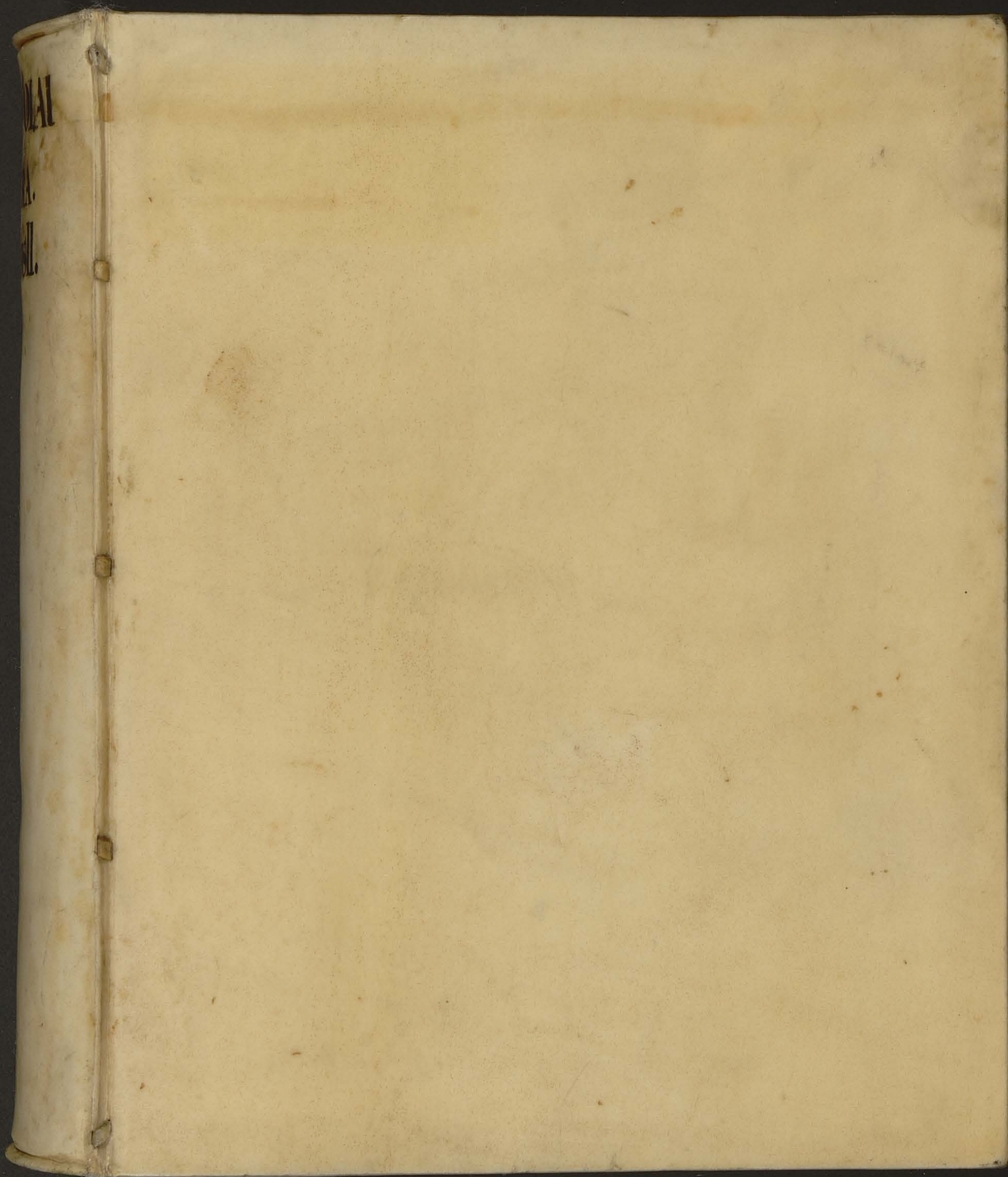

Vacandum Studiis.
Ex Bibliotheca
VALENTINI SCHLIEFF
Gedani.

Henrici Nicolai.

1. Gymnasium Logicum repetitum
2. Exercitatio de Cognitione humana universa.
3. Tr. de Esse alicubi seu Ubietate.
4. Pro methodo Trinitatis aliisq; materiis Apologia.
5. Quadrigatus expensus seu Consideratio quadrigae quaestionum de Syncretismo nonnemini Wittebergae emissae.
6. Exercitatio de Prudentia Theologica.
7. Exerc. de Obedientia tam Civili quam Spirituali.

D. O. M. A.

Gymnasij Logici repetiti

DIATRIBE XI.

DE

SYLLOGISMI DIVISIONE

& affectione.

Disputationis loco

Ad Sententiarum collationem in Gymnasio Dantiscano proposita.

PRÆSIDE

HENRICO NICOLAI,

Philosophiæ Professore

Publico.

Respondentis partes obtinente

DANIELE VELINGIO,

Frantz. Pomerano.

Ad diem 25. Januarij. S. N.

In Auditorio Philosophico.

Horis ab 8. matutinis.

DANTISCI, Typis GEORGI RHETI,

Anno M. DC. XL.

Gymnasij Logici repetiti
DIATRIBE XI.
De Syllogismi divisione & affectione.

I.

VT mirabili rerum animatarum & inanimarum proventu uber est dives illud ac præpotens Naturæ regnũ, quando & in minerali, & vegetabili, & animali regno mirificâ specierum varietate copiositatẽ sui ostentat: Ita Naturæ æmula, ars, non minùs vario organorum effectorumq; apparatu exuberat. Cui & manuariæ artes fidem conciliabunt: & artium illarum æmuli, instrumentarij habitus, Philosophiæ pedisequi; velut Grammatice, Rhetorice, Logice, cæteriq; verum esse testabuntur. Atq; in Logicâ *quidem ubertatem organorum simplicium & complexorum hucusq; vidimus. Restare nobis videtur variatio* notionum discursivarum & argumentationum *lustranda; quæ diversis formis modisq; apparandæ materiam curatiùs illarum indolem scrutandi exhibere queunt. Hoc in doctrinâ divisionis Syllogismorum commodè* per hanc diatriben *expedietur.*

2. *Divisio Syllogismi* vel *præcognitivè spectari potest*; vel *cognitivè. Præcognitivè* tripliciter: An *dividi possit Syllogismus?* An *commodè statim post definitionem hæc tractatio ponatur?* Qualis *hic divisio tradenda?*

3. Quà primum, *Ratio dubitandi est, quòd Syllogismus sit immateriatum quid, sit* διάνοια, *ut* d. 10. t. 13. *concessum est; At hæc est simplex & incomplexus quidam motus & mentis agitatio, ut probat* Timpl. l. 4. Log. c. 1. q. 2. *Et realiter unus actus simplex est, Illatio vel conclusio; Qui Impartibilis sit. Adversùs hæc habendum* 1. Syllogismus *est immateriatum quid. E. nequit dividi in partes materiatas. Bene*

in modos formandi & variandi, qui quasi species vel qualescunquè ratiocinationes subministrare possunt. 2. Syllogismus *est* διάνοια, *sed non ut ea motum vel agitationem mentis notat, sed ut opus ab ipsâ agitatione profectum. Quicquid contradicat* Timpl. c. l. q. 3. *Quod opus aggregatum quid est ex pluribus actibus succedentibus,* V. d. 10. t. 17. *Quod aggregatum ex varietate formandi varias divisiones admittere potest.* 3. Syllogismus *quidem illatio est, sed ex præmissis actibus educta, adeoq́ non est simplex actus, sed complexus, coordinationem plurium actuum prærequirens.* Conf. c. l. t. 17. 18.

4. Quà secundum: *Commodè post definitionem & principia divisis rei subjungitur in species vel modos existendi aut essendi: Nam proximè & intimiùs ex definitione rei materiali per principia & causas constitutâ sequitur divisio rei magis, quàm affectio,* V. d. 8. t. 9. *Rectè ergò & hic divisio definitioni & principiis subjungitur.* Quà tertium: *Divisio varia esse potest. Vel totius in partes, hæc de Syllogismo tractata est* d. 10. t. 23. 24. *Vel subjecti in accidentia, vel generis in species, vel rei aut noëmatis in modos existendi, variandi, applicandi. Hæ divisiones certo modo in hac doctrinâ usum habebunt, Vt in progressu patebit.*

5. *Fuit* præcognitio *Divisionis Syllogismi.* Cognitio *est nominalis & realis.* Nominalis *in nomine divisionis* d. 6. t. 28. *In nomine Syllogismi* d. 10 t. 7 *tractata est.* Realis *est de ipsis divisionibus Syllogismi in particulari.*

6. *Divisiones syllogismorum sumuntur* vel à generalissimo syllogismum considerandi modo Logico, vel à formâ *argumentandi, id est, dispositione,* vel à materià *generali seu indeterminatâ, ut Alsted. vocat* l. 7. Lo. ha. c. 14. *id est, propositionib. generaliter consideratis,* vel à modo *inferendi & argumentandi.* De singulis *distinctè.*

7. A ge-

7. A generalissimo modo considerandi syllogis. vel formalis vel materialis est. Formalis, *qui dispositionem & processum syllogisticum nudè in materiâ generali sine consideratione materiæ specialis Logicæ, qualis vera vel apparens, Apodictica, Topica & Elenchtica, continet & attendit.* Formalis *dicitur, Non quòd prorsùs nullam materiam ne generalem quidem, contineat, sic enim impossibile est Syllogismum dari. Et Aristoteles* 1. prior. c. 1. *ad omnem Syllog. terminos & propositiones velut generalem materiam requirit. Horsumq́ue pertinent,* quæ Dusa loco dis. 10. t. 5. citato & Timplerus 4. Log. c. 1. q. 5. *de materiâ Syllogismi proponunt.* V. c. l. *Formalis dicitur, ut objectivo contradistinguatur, circa quem ut objectum Syllogismus formalis specialiter deinde versatur, materiales ejus conditiones & requisita attendendo.* Materialis est, *qui dispositionem in speciali & determinatâ materiâ, verâ vel apparente, continet & attendit, ac ex materialib. principiis eum judicat. Cæteræ divisiones hic proponendæ maximam partem* de formali *procedent: paucæ de materiali hic specialiter ita dicto, Vt in verum & falsum, necessarium & contingentem,* V. t. 19. *De materiali in specie* d. 13. 14. 15. *tractabitur.*

8. *De hac divisione nota* 1. Specialem ejus in Logicis necessitatem & utilitatem. *Ramistæ communiter eam rejiciunt,* V. Ramum l. 2. Sch. dial. c. 9. Dunamum l. 2. dial. c. 9. Nicephorum c. Corn. Mart. l. 1. c. 3. Becman. l. 4. comp Log. c. 1. §. 2. Beurhusium, Tempellum, & alios. *Sed retinendam esse patet,* 1. Quia *De distinctis distinctè docendum & judicandum in Logicis, quæ distinguendi est habitus, non confundendi. Distincta autem sunt forma syllogistica & materia. Illa bona esse potest, hæc vitiosissima, & contrà. Potest necessitatem consequentiæ & illationis habere syllogis-*

mus à formâ, ut non consequentis & rei illatæ ex materiâ: & contrà hanc sine illâ. Adeò hæc diversa & distincta sunt. Distinctè ergò ostendendum, quid forma, quid materia sit in syll. Quid ex illâ, quid ex hac syllog: habeat. 2. Quia *consequentia syllogistica duplex est, formalis & materialis, & utraq; diversimodè se habet. Consequentia a.* vel finis vel virtus syllogismi est, *Vnde & ea distinctè in Logicis tradenda.* 3. Quia *discrimen inter notiones primas & secundas ubiq; in Logicis observandum. Fundamentum enim veræ Logicæ est notionum primarum & secundarum distinctio, & formæ ac materiæ syllogisticæ diversitas. E. & in syllogisticâ doctrinâ. Forma autem syllogismi* mera notio secunda est *: materia specialis, cui applicatur & in quâ formatur, notio prima.* 4. Quia *ad eruendã distinctè utilitatẽ syl. multum facit, hæc distinguere, & si confundantur, sæpè ex tricis se eruendi occasio nulla relinquitur. Vt: Animal est genus definiendi hominis. Homo est animal. E Item: Rationale est differentia hominis. Homo est rationalis. E. h. e. d. h. Hic nisi inter notionem primam & secundam in animali & rationali, materiam & formam in syllogismo distinguere scias, frustra in solvendis illis fatigaberis. Quæ divisioni obvertunt* Ramistæ, *maximè contra materialem syllogismum pugnant, de quo* d. 13. t. 3. *videbitur.* 2. Applicandi ad syllogismos generalitatem. *Divisio hæc & in syllogismo* perfecto *obtinet, ut simplici & completo, & quidem principaliter :* & imperfecto *ut composito, Enthymemate, sorite, sed secundò & consequenter. Nam & hic aliquid vi formæ, aliquid vi materiæ procedere dici potest.*

9. A formâ argumentandi *Syllogismus alius* est simplex, alius compositus. Simplex est, *ubi terminus medius simpliciter, semel in majori, semel in minori disponitur. Estq; vel* primæ, *qui perfectus dicitur, quòd habeat necessitatis*

forma-

formalis evidentiam: vel Secundæ, *vel* Tertiæ *figuræ, qui imperfecti Aristoteli dicuntur, quòd necessitatis aliquam obscuritatem habeant. Conf.* Dec. 1. Misc. d. 9. t. 21. *De hac divisione quæritur,* 1. An sit legitima? *Rationes dubitandi sunt, quia nulla datur definitio, Syllogismo simplici & composito ex æquo communis.* V. d. 10. t. 21. *Et solus simplex actu habet requisita Materiæ & formæ Syllogisticæ, naturalem dispositionis formam, consequentiam formaliter bonam: Compositus tantum remotè & virtute, in quantum in simplicem resolvi potest. Adverte* 1. Syllogismus *rigidè dictus, id est, argumentatio perfecta, formis & figuris contenta, Syll: compositus strictè dictus non competit: Latè dictus, argumentatio qualiscunq́;* (V. d. 10. t. 7.) *est genus* analogum *ad simplicem & compositum, tanquam species analogas, ut non ex æquo definitio Syllogismi utriq́; speciei competat, sed simplici per prius & nobilius, ut potiori analogato: Composito per posterius & ignobilius, ut posteriori analogato. Adeoq́; esse hanc divisionem analogi in analogata, non Univoci in univocata. Dividitur hic genus analogum in species analogas: Et per hoc licet uni speciei actu & apertè principia Syllogistica inesse, alteri virtute & involutè: Unam habere consequentiam formalem, alteram magis materialem, ut Syllogismus compositus, qui syllogismus dicitur cum dependentiâ à simplici: & sic etiam formalem consequentiam habebit, quatenus ad simplicem redigitur.* Conf. Timpler. c. l. c. 5. q. 1. Cl. I. M. l 2. disc. c. 10. q. 1. 2. Syllogismus *generaliter definitus argumentatio aliud ex alio ut medio concludens, & simplici & composito ex æquo competit:* specialiter non ex æquo, *sed analogicè, simplici per prius, composito per posterius. Sic* d. 10. t. 9. *definitus fuit.*

10. 2. *Quæritur:* An de Syllogismo composito specialiter in Logicis agendum? *Aristoteles ex professo eū*

in organo non tractavit. V. d. 10. t. 4. *Meminit quidem Syllogismi hypothetici* 1. prior. c. 22. 23. 29. *Sed ibi non compositum intelligit: sed vel eum, qui indirectè & remotè probet quæsitum,* ut c. 22. *vel qui ex concessis quibusdam hypothesibus procedat.* Vt c. 29. Conf. Cl. I. M. C. 8. d. 10. q. 1. Scheibl. d. Syll. c. 10. n. 4. Boëthius l. d. Syllog. comp. Ramus l. 7. Sch. dial. c. 12. & qui eum sequuntur, Beurhusius l. 2. d. Syll. comp. c. 13. 14. Dunamus l. 2. Log. c. 13. Gassendus l. 1. con. Aristot. ex: 5. §. 4. Snellius l. 2. Dia:log. c. 13. *& alij Philosophum imperfectionis & ignorantiæ accusant, quòd illum Syllogismum omiserit. Sed facilè excusari potest.* V. d. 10. c. l. *Nam 1. Omnia sua organa potissimùm ad demonstrationem direxit, ut Nobilissimum Syllogismorum.* V. c. l. *2. Concludit compositus per virtutem simplicis, in cujus formam est redigendus, si formalem consequentiam habere debet. Non obstante eo, quòd quidam conditionales Syllogismi non admittant majorem resolutam simplicem,* V. Scheib. d. pro. c. 12. 11. 24. Finckium c. 8. Syll. t. 1. *Hoc n. falsum esse* t. 18. *patebit. At quod virtute alius concludit, secundarium quid est. Et secundarias generum species, tanquam quæ ex primariarū evolutione facilè patent, in tractationibus omitti vel leviter perstringi infrequens non est.* 3. Qui *nobilissima & perfectissima tantùm in Logicis intendit, imperfectiora citra imperfectionis suspicionem omittere & aliò amandare potest. Aristoteles autem* perfectissima ratiocinandi instrumenta in Log. intendit, *Vt ex tractatione ejus patet. Compositus a. Syllog. imperfectus admodùm est, & resolutione in simplices perficitur,* 4. Quia *plura scriptorum Logicorum Aristotelis perierunt, quàm supersunt. Quis fidem faciet, in illis Syllog. compositum non specialiter pertractatum fuisse? Horsum* Finckius c. l. *rectè respicit. Vnde inter Logicā Aristotelis, ut hodiè superest, & ut ab*

ut ab ipso conscripta est, destinguendum veniret. Hodiè *inter species Syllogismorum locus aliquis in Logicis ei assignandus erit, ut & omnis arguendi variatio in universum repræsentetur: & tàm imperfecta argumentandi noëmata, quàm perfecta, distinctè explicentur, Cum non perfectiora tantùm, ut olim Aristoteles, in Logicis intendamus, sed uniuersa.* 3. Quæritur: Si omninò Aristoteli de syllogismo composito agendum fuisset, ubinam id agendum? Crel. l. 3. c. 17. *post Syllogismũ ad incommodum ducentem & proprietates Syllogismorum* l. 2. prior. c. 11. *tractandum putat, quòd sit imperfectio quædam Syllogismi. Hac ratio nil concludit. Nam imperfectio non tàm proprietas, quàm proprietatis labes & defectus est. Sic demonstrationes à posteriori aut causis remotis, non demonstrationum proprietates, sed demonstrationes secundariæ, analogicæ, ignobiles, vocantur. Et talis species Syllogismi generalis imperfecta, ignobilis, deficiens, est Syllogismus compositus, qui ad finem* 2. post: *potiùs ab Aristotele fuisset tractatus, si omninò tractandum putasset.* Conf. Cl. l. M. C. 9. d. 1. q. 1. Arnis. in Crel. c. l. *& alios.*

II. *De hac Divisione porrò nota.* 1. *Rectiùs eam dici à formâ esse, quàm effectu, ut nonnulli volunt apud* D. Finc. c. l. c. 3. §. 3. *Nam simplex & compositum respondet hic divisioni propositionis in simplicem & compositam. At hæc à formâ erat.* V. d. 8. t. 25. *Et sic à distinctâ formâ alius dicitur simplex, alius compositus, non obstante eo, quòd aliàs simplex contineatur in Composito. Nam illa simplicitas quasi in aliam argumentandi formam transit.* 2. *Rectè eam dici Categoricam & hypotheticam ab Aristoteleis: Etsi aliàs strictè hypotheticum tantùm sit in syllogismo conditionali, ut urgent Ramei. Nam per Synecdochen appellatio speciei nobilissimæ tribuitur generi, quod aliàs non infrequens est. Vel o-*

mnis Syllogismus compositus tacitæ conditionis aliquid involvit. Ita in copulato, uno membro adjuncto, alio negato, involvitur quasi tacita conditio. Vt, non & Aristoteles est Philosophus & Christianus. Id est: Ex suppositione, Si Aristoteles est Philosophus, tùm non est Christianus. 3. Rectiùs simplex definitur à dispositione totâ simplici, & compositus â composita, non solum à majore simplici aut composita. Nam ex majore compositâ potest esse Syllogismus virtute simplex, & in figurâ & modo contentus, quod verè composito nequit competere. Vt: Si est virtuosus, est laudandus. Si est justus, est virtuosus. E. Si justus, est laudandus. Est in 1. fig. modo Barbara. Dispositio medij termini cum partibus quæstionis simplex, id est, semel in majori, semel in minori posita, facit Syllogismum simplicem, non præcisè major simplex, quamvis & sæpè hoc sit.

12. Syllogismus compositus latè est, qui simplicem in se habet, in quem resolvi potest. Strictius, cujus dispositio est composita, *id est, ubi medius Terminus ponitur in Majore cũ totâ Conclusione. Variè dicitur Syll. comp.* 1. Latè *omnis is, qui majorem vel strictè vel analogicè compositam habet.* Strictè, *ut, si est virtuosus, est laudandus.* V. t. 11. *Hi & similes Syllogismi majorem habent compositam absolutè, sed non Syllogisticè compositam. Adeoq; Syllogismus strictè compositus fieri inde nequit, dispositio enim non est composita, & si major sit composita. Et pertinet huc utilis illa divisio propositionis in Syllogismo & extra Syllogismum considerata, â Philosopho propositæ* l.d. inter. V. Cor. Mar. l. 1. anal: Log. c. 3. *Nam in verè compositâ majore Syllogismi compositi non opus est Subsumptione Novi Termini in minore, sed simpliciter repetitur Antecedens vel consequens Majoris: Vt, si homo est virtuosus, est laudandus. At est virtuosus. E. Hic major est verè composita Syllogisticè; id est, ita, ut possit fa-*

cere Syllogiſmum compoſitũ. At hoc non eſt in cæteris compoſitis, qui latè ita dicuntur. Et in his antecedens vel conſequẽs majoris non facit totam Minorem, ſed prædicatum tantùm ejus. Et pro ſubjecto novꝰ terminꝰ aſſumitur: Vt Angelꝰ a. eſt bonus a. malꝰ. Gabriel eſt angelus. E. b. a. m. Hic major non eſt ſyllogiſticè dujũctiva, antecedens n. prædicatũ tantù minoris facit, nõ totã min: Et ſic Syllog. non eſt ſtrictè compoſitus, ſed quodammodò ſimplex, ut reſolutio docet. Quanquam & illud certũ ſit, Tali formâ, ut ita proponuntur iſti Syllogiſmi, non expresſè ſimplices eſſe, Non enim ſunt expresſè Vniverſales, particulares aut ſingulares, quod ſimplices esſe debent: Sed virtualiter, quia facilè in ſimplices reſolvi poſſunt. V. t. 9. *In modo externo videntur Compoſiti, & ſic latè compoſiti dici posſunt.* Analogicè, *Vt, Qualis herus, talis ſervus. Herus eſt bonus. E. & ſervus. Huc pertinet* Valla *cum ſuis hypotheticis, quos multis modis fieri dicit,* l. 3. Dial. c. 10. *Vocantur hi vulgò* asſumptivi, *quòd asſumant in minore novum membrum:* & comparativi, *quòd majorem habeant comparatam. Hi & ſimiles Syllogiſmi ſunt ſimplices, & eorum formâ concludunt. Vt: Herꝰ eſt bonus. Servus eſt talis, qualis eſt herus. Ergò. Secus magis intellectum diſtrahunt, quàm inſtruunt, & ſic parùm Logico in ratiocinando conducunt.* V. d. 8. t. 26.

13. 2. Strictisſimè, *& hoc dupliciter.* 1. Illi, *qui ſunt compoſiti ex partibus homogeneis ſeu ejusdem generis, diverſis Syllogiſmis ſimplicibus. Sic Termini complexi dicuntur, qui ex terminis duobus componuntur. Propoſitiones compoſitæ, quæ ex duabus ſimplicibus. Sic Syllogiſmi compoſiti, qui ex duobus ſimplicibus combinantur, & ſic compoſitum ſtrictè dicitur in Logicis. Sic compoſiti dicentur cryptici quidam & implicitι, qui poteſtate duos involvũt.* V. dec. 1. Miſc. d. 7. t. 18. 19. *Item ſorites, & coacervationes argumentationum.* 2. Illi, *qui habent majorem conditionatam, Qui ſpecialiter interdum*

 hypo

hypothetici dicuntur. V. Arnis. c l. 3. Strictè, *qui habent Majorem Syllogisticè compositam, id est, ut tota Dispositio Syllogistica inde fiat composita. Et sic hic maximè sumuntur.*

14. *Syllogismus compositus est* triplex: Connexivus, Disjunctivus, & Copulativus. Connexivus est, qui procedit ex majore Syllogisticè connexivâ, *id est, conditionatâ. Dicitur etiam hypotheticus & conditionalis, conjunctus, Græcis ἐξ ἀκολουθίας. De hoc nota:* 1. Si debet *esse illativus, ut major necessariò sit connexiva, non contingenter. Unde nil sequitur: Si Petrus hic fuit, fortè peccavit. At fuit hic. E. fortè peccavit. Hæc illatio est vacillans, & per consequens nullius momenti apud Logicum.* Con. d. 8. t. 26. 2. Duo *ejus sunt modi inferendi* formales, *vel assumendo antecedens, ut concludas consequens, vel negando consequens, ut tollas antecedens. Adeoq; ad analogiam 1. & 2. figuræ hic proceditur. Reliqui modi, quos* Crellius *adducit c. l. sunt* materiales, *non formales. Nam veris præmissis positis inferunt falsam Conclusionem..* V. Arnis. c. 17. l. 3. p. co. Scheib. c. 10. n. 5. 6. Finck. c. l. §. 4. 3. Forma *ejus interdum occultatur crypsi quâdam, quæ eruenda est, ut pateat. Sic, si Deus est justus, ut certè est, colendus est. Hic minor occultatur istis verbis, ut certè est: quæ evoluta ita proponetur: At Deus est justus. E.* 4. Elenchus *ejus optimè reducendo ad Categoricum ostenditur. Ea reductio quòd & quomodo detur,* t. 18. *dicetur.*

15. Disjunctivus est, qui procedit ex Majore Syllogisticè disjunctivâ, *id est, Ut tota conclusio sit in majore. Dicitur etiam Syllogismus alternativus Ictis, Græcis ὁ διαζευξιν κατασκευάζων. De hoc nota.* 1. Syllogismus *disjunctivus dicitur compositus à compositione Syllogismi generali, quæ omni Syllogismo composito communis est: Disjunctus à compositionis modò speciali, qui disjungendo Majorem Syllogisticè faciat compositam,* 2. Non sola *major disjuncta facit Syllogismũ*

disjunctū, sed Syllogisticè disjuncta, id est, ut tota dispositio Syllogistica inde fiat disjuncta. Secùs Syllogismus aliquis magis ad simplicem accedit, etsi major sit disjuncta. Vt: Homines aut sunt boni aut mali. Plato est homo. E. aut bonus aut malus. Hic subjectum est diversū in Concl. prædicatū tantùm multiplex. V. c. 12. 3. Disjunctio *legitima procedat ex oppositis plenariè enumeratis, aut immediatis. Secùs manca erit oppositio. Vis enim particulæ disjunctivæ in eo est, ut alterum membrum verum dicat, alterum falsum. Hoc ad judicium veritatis in disjunctivá pertinet, non præcisè ad ipsam formam disjunctivam.* V. Kesl. d. conseq. c. 34. *Idem in Terminis Contradictoriis procedit, modo legitima fiat illatio. Vt, Homo aut est risibilis, aut non risibilis. At est risibilis. E. non est non risibilis. Imagines sunt colendæ aut non colendæ. At non sunt colendæ. E. colendæ. Minor fallò subsumitur. Quæ, quia negare debet consequens Majoris, ita est subsumenda: At non sunt non colendæ. E. colendæ. Et sic minor erit in materiâ falsa. Et sic & Conclusio. Nec sunt Contradictoria à disjunctivis excludenda cum* Laurembergio l. 3. Log. c. 9. *Qui Conclusionem non rectè infert. Firmissima enim contra pertinaces à Contradictionibus est illatio, ut principium Contradictionis docet.* V. tr. d prin. Contrad. s. 4. §. 2. seq. 4. Disjunctus *potest ad connexum referri: Dispositio tamen in disjunctivo aliter procedit, quàm connexivo, & sic peculiarem speciem Syllogismus disjunctivus facit.* V. Finckium c. l. q. 3.

16. Copulativus est, qui majorem habet Syllogisticè copulativam negantem. *Vt, Non & Aristoteles est gentilis & simùl Christianus. At est gentilis. E. non simùl Christianus. De hoc aliqua quæruntur.* 1. An peculiarem speciem Syllogismi compositi faciat? *Ne-*

gant Scheibl. d. Syll. c. 10. n.18.32. Goclenius p. 4.prob. q.55. Keckerm. l.3.f. 1. c.13. Zanakius l. 3. f.1. c. 12. con. Iac. Martin. Alstedius l.7. Lo. har. c. 7. Rhenius p. 367. Log. Buscherus l. 2. harmon. c.13. Scribonius l. 2.dial. c. 13. Casmannus l. 2. Dial. c. 13. Snellius in h. locum Rami, & alij. Finckius c. l. c. 8. t. 2. & Flacius l. 6. Log. gen. c. 23. *dari eum quidem concedit, sed non re diversum à connexo vel disjuncto, sed ratione tantùm.* Keslerus c. l. c. 32. *peculiarem eum consequentiam habere dicit. Et ita peculiariter eum agnoscunt* Cl. I.M. Fonseca, Regius, Gutkius, Scharfius, alijq́: *Et ex mistis* Timplerus l. 4. Log. c. 5. q. 10. *Rectè hoc.* 1. Disjunctum *habet aliam formam à copulato. Nam in illo & ab uno affirmato ad negata reliqua, & negato uno ad affirmata reliqua proceditur. At in copulato à negato uno non proceditur ad affirmandum aliud. Sic, N. V. C. Non & homo leo est & asinus. At non est asinus. E. est leo. Et ratio diversitatis est manifestissima. In disjuncto oportet alterum membrum inesse, unde negato uno rectè infertur alterum, sufficientia enim membrorum hic requiritur. In copulato satis est, si negetur, duo aliqua simùl esse, etiamsi absolutè Neutrum insit. Vnde à negato uno non rectè statim infertur alterum. E. hæ formæ inferendi multum sunt diversæ.* 2. Sæpè *disjunjunctio est falsa, copulatio vera. Sic falsum : Homo aut est leo, aut equus. Est n. neutrum. Verum: non & homo simùl est leo & equus. Id est : Ista duo simul homini inesse non possunt.* 3. Sæpè *& connexio est vera, cum copulatio negata falsa sit. Vt: Non si animal est, statim lupus est, verum. Sed, non & animal & lupus simùl est, falsum, cum utrumq́ esse possit. Hoc arguit, nec ex connexivâ sufficienter judicari copulatum posse.* Dices 1. *Et ex Majore copulatâ affirmante aliquid sequitur. Vt: Et prodesse volunt & delectare Poëtæ. Virgilius est Poëta. Ergò & prodesse vult & delectare. R. Major*

non est Syllogisticè composita, Non enim tota conclusio in eâ. Et per id Syllogismus magis est simplex, quàm compositus. 2. Abraham & dives & pius fuit. Sed fuit dives. E. pius. Hic tota conclusio in majore. R. Sed major vacillantem habet consequentiam, non formalem. Si in simplicem redigatur, hæc erit: Qui dives est, is simùl pius est, quod falsum. 3. Copulatus benè comprehenditur sub connexo, ad quem refertur. R. Si ob id non ut distincta species tradendus, Nec disjunctus erit peculiaris species, nam potest referri ad connexum. Vt concedit Finck. c. 9. q. 3. *Ad disjunctum omnes Philosophi ut peculiarem speciem enarrant. Et omnes compositi possunt referri ad Categoricos, ut t. 18. dicetur. E. in totum non erunt tradendi. At traduntur ab Authoribus citatis. E. & copulatus distinctè tradendus.*

17. 2. An majorem negantem admittat? Quidam *Canonem habent:* In Syllogismo composito Major semper sit affirmans. Scheibl. c. l. n. 17. Finck. c. l. §. 1. Libavius Dial. Phi. Ram. l. 2. p. 568. Buscherus in harm. l. 2. c. 13. Vrsinus l. 2. Dial. c. 13. §. 1. Casman. c. l. *Rhodingus de partibus id exposuit. Sed rectiùs de vinculo seu copulatione explicatur. Verùm id axioma in Copulativo non valet.* V. t. 16. *Vbi omninò majoris copulatio est negans. Vnde rectè alij axioma illud negant.* Bacchius l. 1. d. anal. p. 52. 53. Timplerus c. l. *& ad materialem saltem syll. compositi rationem pertinere ajunt, non formalem. Nec video, quî Termini tantũ hic sint negati, non ipsa copula. Nam tota propositionis connexio seu membrorum conjunctio negatur isto vinculo Non, cum dicitur, Non & homo est rationalis & irrationalis. Et consequenter tota propositionis forma est negata.* Timplerus c. l. q. 10. *& connexos & disjunctos negari posse ait. Vt: Non si homo est, lapis est. At est homo. E. Non aut dies est*

aut nox. At dies est. E. nox non est. Eadem habet Vrsinus c. l. *Qui reductivè & aequipollenter has propositiones esse affirmãtes respondet. Sed si ita sit: E. absolutè & in formâ poterũt esse negantes. Et sic necessarium requisitum Majoris in Syllogismo composito non semper erit, affirmatam esse, Vt c. l. agnoscit* Finckius, etsi p. 582. *ad contrarium inclinet.* Danhauver: ide. diss. 4. §. 72. *in connexis materialiter saltem majores negantes admitti ait, non formaliter, fieri enim in reductione majores particulares negantes, quod in 1. fig. vitiosum.* Fonseca *connexas & disjunctas negantes ferè non esse in usu ait,* l. 6. Log. c. 32. *At Philosophis quandoq; in usu possunt. Exempla ap.* Timplerum & Vrsinum c. l. *vide.*

18. *De compositis Syllogismis hactenùs: De ijs duo adhuc observanda.* 1. Syllogismi *ex discretis nulli sunt, quia discretorum levissima est dissensio, ut & possint consentire. Sic: Etsi Vlysses est facundus, tamen non est formosus. At est facundus. E &c. Et sic discreta ut discursui inepta sunt rejecta* d. 8. t. 26. *Et rectè. Quidquid* Bacchius *dissentiat. Quod conclusio in discretis actu foret in majore, non obstaret Syllogismo discreto, ut vult* Scheibler. c. l. n. 28. *Nam hoc in Syllogismis verè compositis omninò requiritur.* V. t. 13. *Et requirit Sch. ipse.* c. l. n. 15. 2. Omnes *Syllogismi compositi ad Categoricos reduci possunt, vel retentâ formâ eadem majoris, vel quâ sensũ inflexâ.* Retentâ: *Vt, Si homo est animal, sentit. At est. E. Reducitur ita: Quodcunq; est animal, sentit. Homo est animal. E.* Inflexâ: *Vt: Si virtus est appetenda, malum est fugiendum. At prius est. E. Hic major non simpliciter ita vertenda: Quod non est virtus appetenda, illud est fugiendum;* Vt D. l. M. l. 2. disc. Ram: c. 12. q. 3. *procedit. Nam homo, planta, aurum, non sunt virtus appetenda; nec tamen fugienda: Sed* vel *Enthymemate procedatur:*

datur: Vt, Virtus est appetenda. E. malum fugiendum: Vel *Nervus concludendi & oppositorum ratio* in Majore *hic involuta attendantur, & sic inferatur: Cujus oppositum est appetendum, illud est fugiendum. Mali oppositum, virt9 est appet: E. malū fugiendum. Hoc modo facilè in cæteris procedes, quæ hic movere solent Ramei, ut oppugnent Aristotelicos, reductionem omnium compositorum Syllogismorum ad Categoricos urgentes.* V. Keslerum & D.l. M. c. l. & Timpl. c. l. q. 5. *Nec exempla* Finckij c. l. p. 554. & 567. aut Libavij p. 571. c. l. aut Fabri ratio in l. 1. pri. c. 23. q. 1. *similiane quidquam stringunt. Vt, Si Christus resurrexit, & nos resurgemus. At pri9 est. E. Reduces sic: Quorum caput resurrexit, illi resurgent. Nostrum caput resurrexit. E.* Vel hoc modo: *Christus resurrexit. Nos sumus Christus sc. per relationem. E. & nos resurgemus. Disjuncta, quæ* Finckius *proponit* p. 615. *nihil procedunt, Vt ipse agnoscit.*

19. *Hactenùs* divisio *Syllogismi à formâ. Sequitur, quæ à materiâ, id est, propositionibus. Ex hac* 1. Syllogismus est vel affirmans vel negans. *Affirmans, cujus conclusio affirmatur. Negans, cujus negatur. Adverte* 1. *Perinde esse, sive è præmissis, sive Conclusione dicatur Syllogismus affirmans vel negans. Nam Conclusio à præmissis pendet, & debiliorem inter eas sequitur. Vnde si altera earum negans, & Conclusio talis. Si omnes præmissæ sunt affirmantes, & Conclusio talis erit.* 2. *Hanc divisionem & simplicis Syllogismi esse primò & per excellentiam, & compositi secundò & per dependentiam. In simplici & affirmatio copulæ & extremorum multum attenditur: In composito tantùm copulæ.* Ramei *negant, in compositis Syll. affirm. aut negation. attendi. At Conclusio omninò aliquid affirmat aut negat, & sine hoc Syllog. dari impossibile est. Et quod in simplici dicitur affirmari, hoc in comp.* poni, *quod ibi negari, hoc hic* tolli *dicitur.*

Et aliàs Ramistæ Majorem Syll. compos. semper affirmatam esse jubent. V. t. 17. Conf. Finck. c. l. c. 3 q. 1. *II.* Vel finitus, *qui constat propositionibus finitis,* vel infinitus, *qui infinitis, qui vel formaliter, vel eminenter est infinitus.* V. Gutk. p. 429. syn. Log. & d. 15. Log. div. §. 2. Ramei hunc *negant, & insalsum ac absurdum habent.* Vt Nicephorus l. 1. c. Co. Mart. c. 3. *Sed retinendum in Logicis & utilem esse alibi probabitur.* V. dec. 1. Misc. d. 10. t. 28. 29. *III.* Vel rectus, *qui rectis,* vel obliquus, *qui obliquis propositionibus informatur. Vt, homini competit irasci. Homini competit misereri. E. cuidam, cui competit misereri, competit irasci. IV.* Vel purus, *qui constat propositionibus puris, vel modalis, qui modalibus. De hoc ob peculiarem difficultatem* d. 12. *agetur. V.* Vel *notionalis, cujus propositiones tractãt notiones secundas,* vel *realis, cujus primas. VI.* Vel verus, *cujus conclusio verè ex terminis illatus procedit,* Vel falsus, *cujus Conclusio ex terminis non procedit, utcunq; forma bona sit. Hic* malus *interdum dicitur magis, quàm bonus, ex materiæ malitia, cujus vitium corrigi non potest. Sed formâ malus, materiâ bonus magis bonus, quàm malus dicitur, quia formæ malitiâ corrigi, & bona pro malâ induci potest. Plura apud Logicos vide.*

20. *VII. Syllogismus est* vel universalis, vel particularis, vel singularis. Vniversalis, *cujus conclusio universaliter infertur: particularis, cujus particulariter: De singulari t. 21. Hac de re variant Ramei & Aristotelici.* Ramistæ *à præmissis quantitatem Syllogismi denominant.* Ramus l. 2. Log. c. 10. Piscat. in h. l. Sluter. in anat. *Quos sequuntur* Finck. c. 3. t. 6. Scheibl. c. 4. d. Syll. n. 5. *Aristotelici à Conclusione denominant.* Goclenius p. 4. prob. q. 20. *perinde ducit, unde fiat. Rectius Aristotelei. Nam quantitas & qualitas Syllogismi pendet à virtute inferendi, à quâ valor*

Syllo-

Syllogismi dependet & æstimari debet. At ille valor etsi non efficiatur à Conclusione, maximè tamen ostenditur & infertur in eâ. Et sic ab eâ, ut infallibili judicio denominatio istius valoris sumitur. Vt rectè Cl. I. M. c. l. c. 10. q. 4. *Et interdum una præmissa universalis, altera particularis. A quâ tùm nominaretur Syllogismus. Dices,* A Particulari. *R. Cur non à potiori, universali fieret denominatio? Sic Syllogismus in Darapti & Felapton dicendi Vniversales? Rectiùs ergò à modo inferendi sumitur, qui in Conclusione perficitur & ostenditur. Et sic rectè vulgatum illud: In fine videtur, cujus Toni.* V. Goclen. c. l. Dices: 1. Soboles *nominatur à parentibus, non contrà. At conclusio est velut soboles præmissarū. R. Est argumentum à simili, quod in Logicis imbecille. Et hoc tantùm sequitur: E. præmissæ non debent denominari à Conclusione, sed hæc ab illis. Non, E. Syllogismus non nominandus à Conclusione. Et si omninò à præmissis nominandus, non à qualitate earum, sed virtute inferendi, quæ in conclusione tandem apparet, nominaretur.* 2. Syllogismus *singularis habet conclusionem particularem. Et sic dicendus ille particularis, non proprius. R. Singularis est Syllogismus secundarius, nec magnoperè curatur à Logico.* V. t. 21. *& sic nec de ejus appellatione multùm curandum. Nominatur à virtute inferendi singulari, quæ hic, ut principale, attendenda, & denominationem dat. Et in 1. & 2. figurâ Conclusio est singularis. Et sic ab ea talis dicitur. Etsi alij negant, tales Syllogismos singulares esse.* Scheibl. c. l. n. 15. *Communiter tamen pro proprijs adducuntur.* V. Alsted. l. 24. Encycl. p. 2. c. 12. 13.

21. *De* singulari *quædam moventur in Logicis. 1.* An detur ratio arguendi singularis? *Quidam ajunt, Peripateticos id negare. Sed non negant. Vt ex* Zabarellâ *ostendit* Finckius c. l. q. 4. *& alij. Tamen magnoperè curari à*

Logicâ negant. V. eundem q. 5. *Syllogismus singularis dicitur, vel quod singulare debeat probare per ratiocinationem, & sic rectè rejicitur ab Aristoteleis: Nam hoc melius sensu efficietur, quàm rationibus: Et dimittere sensus, ubi illi satis judicare possunt, & quærere rationes, imbecillitatem mentis esse ait* Aristoteles 8. Phys. t. 22. *Vel quòd de singulari probet aliquid, quod rationi subjaceat, vel particulare quid, vel aliud, quod sensu dijudicari nequeat. Ex his rationem in singularibus etiam versari concedit Aristoteles Inductione, exemplo, expositione.* V. Arnis. in Crel. p. co. l. 3. c. 10. l. a. Schei. n. 24. Finck. q. 5. Nam sensus falluntur interdum etiam circa singularia, *Vbi generale, particulare, aut simile quid de illis enuntiandum venit. Et sic eos corrigit ratio.* Arnis. c. l. *Et Syllogismi nomen, definitio, principia, certo modo in singularibus locum habent. Huc pertinent Syllogismi proprij, qui singulis figuris subjungi solent.*

22. 2. An satis contradistinguatur particulari, *ut diversa ab eo species? Negat* Piscator c. l. *& sub particulari comprehendit. & sic membra non esse dissentanea, nam singulare etiam esse particulare. Falsò. Particulare enim est indefinitum, vagum, latum, & ad plura se diffundere potest. Vt, Quidam homo est doctus: singulare est definitum, signatum, contractum ad unum, & plura sub se non continet. Vt, Petrus est doctus. Hic homo nos redemit. Etsi Iurisconsultis & Philologis fortè singulare interdum idem ac particulare, non tamen Philosophis.* V. Arnis. c. l. *Nam & illi inter universale & generale distinguunt.* V. Ant. Matthæum d. 18. fund. Juris. t. 69. 70. *Quæ tamen Philosophis eadē sunt.* 3. Quomodo definiendus? *Interdum Syllogismus singularis habet Conclusionem singularem, ut in 1. & 2. figura; & sic rectè definietur ad formam Cæterorum, cujus conclusio singulariter inferat: Interdum parti-*

particularem ex singularibus præmissis, ut in Tertiâ. Sic ex præmissis definietur Syllogismus singularis. Vtrumq; involvendo generaliter dici potest singularis is, qui ex singulari modo inferendi procedat. *Sive id fiat cum Conclusione singulari, sive particulari.*

23. *Hactenùs* divisiones *Syllogismi* à materiâ. Ex modo inferendi *Syllogismus est* vel manifestus & perfectus, vel Crypticus & imperfectus. *Aliĳ vocant anomalum.* Dusa l. 4 Log. c. 11. Perfectus, *qui apertâ formâ & consequentiâ procedit.* Crypticus, *qui Crypticâ & imperfectâ. Perfectio dicitur vel comparatè, sic solus primæ figuræ Syllogismus est perfectus: Vel absolutè, sic quilibet Syllogismus plenâ formâ & apertâ procedens. Primò simplex, secundò compositus.* Imperfectus *vel est* deficiens, *vel* redundans, (Dusa c. l. *anomalos respectu partium vocat.*) *vel* implicitus. *Quæri hic solet*, an Syllogismi, an argumentationes dicendæ sint istæ ratiocinationes? *Prius Ramei, Posterius Aristotelei asserunt. Res facilè componitur. Syllogismum strictè dicendo (V. d. 10. t. 9.) non sunt hæ ratiocinationes Syllogismi: sed qualescunq; argumentationes: quædam Rhetoricæ magis, quàm Logicæ: Latè sumendo Syllogismi imperfecti dici possunt, id est, argumentationes, quæ in Syllogismos converti possint, si debitè resolvantur. Quidam Syllogismorum imperfectorum Syllogismi quidem sunt, sed involuti, impliciti, inversi, & sic Syllogismi imperfecti dicuntur.*

24. Syllogismus deficiens est, ubi aliquid deest. *Estq; Enthymema, Inductio, & Exemplum.* Enthymema est Syllogismus imperfectus, ubi aliqua præmissa *deest. Enthymematis vox variè sumitur.* V. Scheibl. c. 13. n. 5. *Interdum deest* major, *cum in præmissâ est subjectum Conclusionis. Vt, homo sentit. E. homo est animal. Major est, Omne sen-*

 tiens

tiens est animal. Interdum minor,*cum præmissa habet prædicatum. Vt O. peccatum fugiendum. E. & ebrietas fugienda. Minor deest, Ebrietas est peccatum. In accuratis discursib.* semper complendũ est,*ut vis ejus pateat.*Gretser⁹ *aliquando* in Colloq. Ratisponens. Sess. 10. *id abnuit. Sed insulsè, & ɔtra morem accuratorum disputatorum.* V. Grauuerum præf. T. 1. disp. Antijes: Sic Photinistæ Enthij *memate arguunt: In Patre est tota Deitas. E. non in Filio. Perficiatur addendo majorem: Quæ essentia est Tota in patre, ea non in filio, & fraus apparebit. Ne in naturalib. quidem hoc procedit. Tota entitas rei est in uno. Ergò non in bono, vero, perfecto? N. V. C. Totum mel est flavum. E. non dulce?* Inductio est Vniversalis ex minus universalibus deficiens collectio. *Minus universalia interdum sunt singularia, Vt, Petrus, Paulus, Joannes morietur. E. Omnis homo morietur. Interdum particularia, Vt, Vinum Malvaticum, Hispanicum, Gallicum &c. calefacit. E. Omne vinum. Vtraq; sub minus universalibus esse possunt, & in inductione locum habere. Aristoteles singularium esse inductionem dixit, quia ut plurimùm ex illis constat.* Zabarella *etiam ex uno inductionem fieri posse dicit. Sed illud unum sumendum ut totum, quod ad plura se extendere possit.* V. Gocle. p. 4. pro. q. 49. Ramei *negant esse argumentationem, sed tantùm argumenti nomen. Falsò: Nam apertè discursus in eâ implicatur, & facilè in integram argumentationem perficitur.* V. Cl. l. M. c. l. c. 12. q. 4. Gocl. c. l. q. 50. Exemplum est à simili singulari ad aliud deficiens collectio. *Vt: Bellum Germanor. & Gallo: cum vicinis non profuit sub Carolo V. E. nec hodiè proderit. &c. Plus habet valoris ad persuadendum, quàm necessitatis ad probandum: Et perficitur virtutem exempli, unde id procedit, addendo, ex eaq; arguendo.*

25. Syl-

25. Syllogismus redundans est, *ubi aliquid redūdat. Estq́;* Sorites, dilemma, Syllogismus duplex, Prosyllogismus, Abductio, Transsumptio. Sorites *est plurium præmissarum congruarum ad unam Conclusionem acervata collectio. Præmissæ sint vel affirmatæ necessariæ, vel negatæ firmiter connexæ. Veteres eum ἡσυχάζοντα dixerunt, quiescentē, quòd ad singulas soritis interrogationes assensum sustineret, quiesceret, Vt memorat* Rutgers. l. 4. V. L. c. 11. *Icti cavillationem vocant. Reg. jur. 65. Elegans exemplum apud* Gerhar. med. 3. vide. Crellius l. 3. c. 23. *in totum reijcit. Sed potest tolerari inter qualescunq́; argumentationes.* V. Schei. c. l. n. 75. Dilemma *est connexiva & dujunctiva ab utraq́; parte probatâ procedens collectio. Exempla ejus vide* Matt. 22. v. 18. 19. c. 21. v. 25. Syllogismus duplex *est, qui potestate duos involvit. Vt, Majestas regi. est absolutæ potestatis. Sempronius sedet ad Majestatem Regiam. E. Sempronius est absolutæ potestatis. Aer est supra terram. Petrus est in aere. Dextra Dei est ubiq́;. Christus sedet ad dexteram Dei. E. Inferna absunt à Cælo. Anima divitis est infernis. E.* V. Gocl. p. 4. prob. q. 65. Finck. p. 239. d. syl. Conf. dec. 1. Mis. d. 7. t. 18. 19. Prosyllogismus *est argumentatio cum principalis Syllogismi probatione conjuncta.* V. Libav. p. 583. 584. Log. Phi. Ram. Abductio *est argumentatio cum principali Syllogismo minoris dubiæ probationem conjunctam habens.* Transsumptio *est argumentatio cum directâ Conclusione aliam ex hypothesi illatam conjungens. Vt, si probetur, Corpus posse in multis locis potentiâ divinâ esse, etiam ex hypothesi probatum sumitur,* posse esse in omnibus. *Si probetur,* Judam Iscariotem *verè manducasse corpus Domini in cœnâ, etiam probatum assumitur, Cæteros impios manducare. Hic duplex argumentatio involvitur. Vna directè de uno: Altera de conse-*

consequenti, quæ alterum Syllogismum continet. De his speciebus V. Scheibl. c. l. n. 50. 51.

26. Syllogismus implicitus est, *Cujus processus paulò implicatior est, nec facilè patet, qualiter procedat.* (Dusa c. l. *anomalum ratione ordinis vocat.*) *Tales sunt* Analogici, Arithmetici, Oppositi, & inversi. Analogicus est *Syllogismus est analogiâ procedens. Dicitur etiam Analogismus. Vt: Vt se habet pater ad domum, sic magistratus ad Rempublicam. Sed pater est primus in domo. E. & Magistratus in Republicâ. Hic syllogismus redigendus est in simplicem, ut apertè ejus forma procedendi pateat.* V. t. 12. Arithmeticus *est consecutio quædam è principio extrinseco ad aliud. Vt: Vna libra ceræ valet unū grossum. Hic sunt decem libræ. E. valent decem grossos. Procedit collectio ex principio extrinseco, aliundè intellecto, quòd, quomodo se habet unum ad unum, taliter decem ad decem. Quod principium loco majoris positum faciet ratiocinationem: Vt se unum ad unum habet, sic decem ad decem. Vna libra ceræ se habet, ut pro uno grosso comparetur. E. decem libræ se habebunt, ut pro decem comparentur.* V. Goclen. c. l. q. 66. Oppositus est *argumentatio ex præmissis oppositis illata. Vt: Omnis homo est animal. Nullus homo est animal. E. nullus homo est omnis homo. In hoc vel utraq; præmissa, vel alterutra est falsa: Et sic illatio vix procedet,* nisi ex hypothesi *adversarij duas oppositas simùl concedentis, Qui hoc modo ad absurdum deduci potest.* V. dec. 1. d. 7. t. 24. Conf. Finc. d. syll. p. 218. 342. Inversus est *argumentatio vel ex præmissis, vel Terminis, vel Conclusione inversis procedens.* Præmissis, *Vt, Omnis homo est animal. Nullum animal est planta. E. & null. homo est planta. Transponatur minor in locum Majoris, & erit directa illatio.* Terminis: *Vt, O. Illi sunt homines, qui utuntur ratione. Infantes non*

tes non utuntur ratione. E. non sunt homines. Prædicatum Majoris fiat subjectum, & contrà. Conclusione, *Vt, O. homo est mendax.* E. *& Papa, nam est homo. Hic Concl. medio loco, minor ultimo ponitur.* V. dec. I. c. l.

27. *Fuerunt* Divisiones *Syllog.* Affectiones sunt, *quæ Vt habitudines quædam post definitionem & divisionem ei conveniunt. De voce affectionis* Vid. d. 9. t. 5. *Affectiones Syllogismi sunt vel veræ, vel æquivocæ.* Veræ *sunt reales quædam competentiæ, quæ ipsum afficiunt. Suntq; Vtilitas*, Consequentia, Europia, & potestates. Reductio & expositio *ut Syllogismi formam declarando & evidentiorem reddendo perficiunt, inter principia Syllogismi perfectiva* d. 10. t. 25. *sunt numerata: Vt Syllogismo jam constituto qualitercunq; superveniunt, Sic inter affectiones numerari possent: Rectiùs tamen principijs perficientibus annumerantur.* Vtilitas est, *quâ Syllog. vero eruẽdo in omni scibili generalissimè inservit. Vnde omnes facultates, disciplinæ, Discursus, Syllogismo utuntur ad confirmandum, refutandum, resolvendum, eruendum, &c.* V. Finck. præf. Syllog. J. M. præf. inst. Log. *aliosq;. Quidam utilitati Syllog: iniquiores sunt, eamq; negant, aut in dubium vocant.* Vt Verulamius l. 1. instruct. Magn. §. 13. 14. Werdenhagens. præf. Polit: alijq;. *Sed experientia tot annorum contrà est: & exemplum Prophetarum, Christi, & Apostolorum disputantium per Syllogismos diversum evincit.* V. dec. 1. M. d. x. t. 9. Consequentia *sumitur* vel *concretè, sic est ipsa forma Syllogismi*, V. d. 10. t. 20. Vel *abstractè, sic est affectio quædam immediatè formam Syllogisticam consequens. Estq; formalis, materialis, vel conjuncta.* Formalis, *quæ sequitur non ob terminos, sed dispositionem eorum. Vt, Omnis homo est animal. Leo est homo. E. Leo est animal. Hic minoris Termini combinati sunt*

falsi: Sequitur tamen verum in Conclusione ob dispositionem Terminorum. Materialis, *quæ sequitur ob terminos sibi attributos, non dispositionem. Vt, Omnis homo est animal. Omne docile est animal. E. Omne docile est homo. Hic in simili materiâ ob attributionem Terminorum eadem formâ valet: sed non in dissimili sub eadem formâ. Vt: Omnis homo est animal. Omnis leo est animal. E. leo est homo.* Conjuncta, *quæ & formaliter & materialiter procedit, id est, & per talem dispositionem. & per competentes Terminos. Vt: Omnis homo est animal. Petrus est homo. E. Petrus est animal. Materialis consequentia est bona* specialiter, id est, *in simili materiâ: procedit enim ex habitudine terminorum, quæ causa est Conclusionis: non* generaliter, *non enim procedit in omni materiâ, prout formalis consequentia procedit. Quædam consequentia materialis est planè fortuita. Vt, quidam homo est dives. Croesus est homo. E. Croesus est dives. Fortuita hic est consequentia Majoris ad minorem. Conf.* Kesler. d. conf. c. 23. Scheibl. d. Syll. c. 1. n. 30.

28. Euporia est affectio Syllogismi, modum inveniendi Medij Termini ostendens. *Non hic ostenditur materiale, id est, quævis materia, ex quâ medium educi debet: Hoc est disciplinarum omnium in particulari:* Sed formale aliquod in materiâ & qualitas, *id est modus & forma educendi medium Terminum in quavis materiâ. Hoc medium vel consentit extremis quæstionis, & faciet Syllogismum affirmativum: vel dissentit alteri extremo, & negativum. Vtriq; extremorum dissentire non debet, faceret enim Syllogismum ex meris negantibus, Cujus forma est vitiosa.* Speciales regulas, *quomodo in Syllogismis puris formãdis ex prædicatis aut subjectis extremorum, antecedentibus, consequentibus, extraneis & disparatis eruendum sit medium, habet* Aristoteles 1. prior. c. 27. 28. & ex eo Cl. I. M. 1.

4. Log. c. 27. 28. Regius l. 3. q. 8. *& recentiores vocabulis technicis, duobus versibus comprehenderunt:* Fecana, Cageti, *Dafenes, Habere, Gedaco, Gebali stant, sed non stant, Febas, Hebas, & Hecas. Quorum explicationem* Vid. apud Reg. c. l. Fabrum l. 1. An. c. 28. Ramus *pro hac doctrina locos suos inventionis substituit. Sed magna notionum primarũ & secundarum confusione, Vt rectè ostendit* D. I. M. l 2. dis. Ram. c. 12. q. 5. 6.

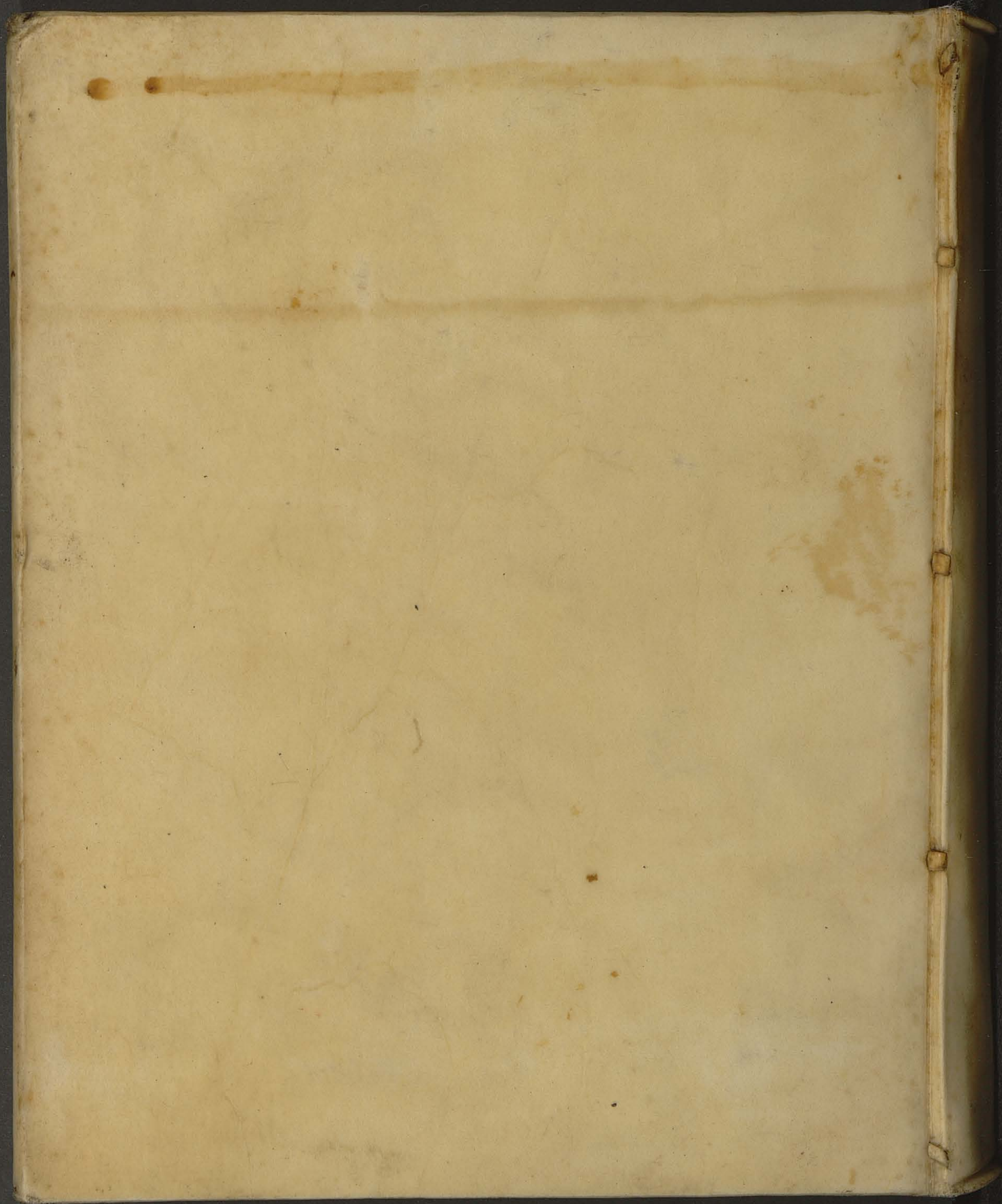
29. Potestates *Syllogis. sunt* affectiones, ostendentes modum variè ex uno argumentandi. *Vt: plurium ex uno collectio. Verorum ex falsis deductio. Circularis alterutrius præmissæ per Conclusionem probatio. Hæc in Terminis convertibilibus maximè procedit. Obversiva ex oppositâ conclusione cum alterâ præmissâ alterius destructio. Ad impossibile ex negatâ conclusione deductio. Ex oppositis ad conclusionem semetipsam destruentem Ratiocinatio.* V. Scharf. l. 3. c. 9. Veteres *versui eas incluserunt:* Plus, verũ ex falsis, Cir. Conver. Impos. & oppos. V. Finc. c. 2. p. 247. Ramistæ *potestates medÿ termini & materiæ esse ajunt, non formæ Syllogisticæ. Falsa hæc esse benè* D. I. M. c. l. q: 8. *ostendit.*

30. *Fuerunt* veræ *affectiones.* Aequivocæ *sunt, quæ non tàm affectiones, quàm affectionum defectiones sunt. Vocantur aliàs* privativæ *affectiones, & vulgò* Imbecillitates formæ Syllogisticæ. *Vt: quæsiti petitio, Ex falsâ hypothesi conclusio. Ex falso medio collectio. Incauta præmissarum Concessio unde inexspectata concl. sequitur. Ad cõtradictoria statuenda addactio. Ex falsâ opinione deficiens deceptio. Multa de his* dec. 1. d 8. *tradita reperias. Addi posset &* Crypsis *seu occultatio formæ syllogisticæ, quando ea occultatur, involvitur, &c. De eâ* Cl. I. M. l. 2. dis. Ram. c. 9. *Vide.* Hæc non Logica affectio est, *sed Oratoria & Poetica: Et Syllogismos redundãtes,*

deficientes, implicitos, facit, qui inter imperfectas argumentandi species traditi sunt, ch. 24. 25. seq. V. & dec. 1. Misc. d. 7. t. 18. 19.

Auctarium.

Iterùm de Copulâ Tropicâ *ampliùs quædam pertexenda.* Dices 8. Si τὸ est *tropicum esse potest, etiam idem valere poterit, ac significat, quod semper & à nostris, & Papistis negatum.* *R. Non sequitur.* *Aliud est, esse tropicum: aliud, hoc vel illo significato esse tropicum. Potest Tropus alicubi esse, ut Ironia aut metaphora continuò non sit. Idem & hic obtinet. An tali tropo τὸ est usþiam apud Authores reperiatur, ut idem ac significat, notet, dubito.* D. J. Martini d. 4. d. deit. Chri. t. 104. 105. seq. *concedit, poni posse pro significat, sed rarò. Exempla multa Reformati congerunt,* Piscator, Beza, Pareus, Chamier, Daneus, Trelcatius, Pezelius, Bucanus, Palatini, *quibus id probent. Sed necessitatem acceptionis vix satis evincunt. Multa merâ petitione principij laborare non injustè asserit* Timplerus 3. Rhet. c. 3. q. 5. *Fac tamen, ita interdum accipi: nil lucrabuntur Reformati, si in Canâ tale significatum esse negetur, Cui bono omnia ista disputata suscipiuntur & destinantur. In Canâ τὸ est non ita sumitur, etiamsi extra eam in aliis enuntiatis fortaßè ita sumeretur.* 9. Om. trop⁹ est *in voce Categorematicâ, ut communiter consentitur. Sed τὸ est æquipollet syncategorematice, nō est categorema, nec principale significatū habet. R. Est in voce Categorematicâ, ut primario & immediato subjecto, sic nunquam in copulâ solitariâ & per se est: Sed secundario & mediate etiam in cop. esse potest, mediante materiali prædicato, cum quo coalescit, & ratione materialis significati, quod saltem secundarium, si non primarium, in se habet. Actus enim existendi, agendi, patiendi, & similia, modum ad minimum significant, si non ens modo contradistinctum, quod significare etiam materiale significatum obtinere est.* V. d. 8. t. 5. 6. *sic esse vulpem & leonem*
In homine tropicum est: primò tamen hoc ex vulpe & leone est, non mero nudoue esse.

H. NICOLAI

OPERA.

TOMUS II.